

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

102/04. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2004. december 16.

A főtanácsnok indítványa a C-347/03. sz. ügyben

*Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia és Agenzia Regionale per lo Sviluppo Rurale
(ERSA) / Ministero per le Politiche Agricole e Forestali és Regione Veneto*

JACOBS FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA SZERINT A „TOCAI” MEGNEVEZÉS EGYES OLASZ BOROKRA TÖRTÉNŐ HASZNÁLATÁNAK AZ EK ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTTI 1993-AS MEGÁLLAPODÁSBÓL EREDŐ TILALMA JOGSZERŰ

*Mialatt Magyarországon a „Tokaj” megnevezés földrajzi megjelölésnek minősül, addig a
„Tocai” megnevezés nem olasz földrajzi megjelölésnek, hanem szőlőfajtának, és mint ilyen,
nem részesülhet ezen megjelöléseket megillető oltalomban*

A „Tocai friulano” vagy „Tocai italico” az olasz Friuli-Venezia Giulia tartományban hagyományosan termesztett szőlőfajták. 1993-ban az Európai Közösségek és Magyarország megállapodást kötött a bormegnevezések kölcsönös védelméről és ellenőrzéséről. A „Tokaj” magyar földrajzi megjelölés védelme céljából a megállapodás egy 2007 márciusában hatályba lépő tilalmat állított fel a „Tocai” megnevezés használatára. A jelen ügy felperesei (Friuli-Venezia Giulia tartomány és a Tartományi Vidékfejlesztési Hivatal) indítványozták, hogy a megállapodásban felállított tilalmat végrehajtó nemzeti törvény kerüljön megsemmisítésre. Keresetet nyújtottak be egy olasz bíróságnál, amely az Európai Közösségek Bírósága elé utalta az ügyet.

Jacobs főtanácsnok úr ma előterjesztette indítványát.

A főtanácsnok úr úgy véli, hogy mind a Bormegállapodás, mind a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás (TRIPs egyezmény) alkalmazásában a „Tokaj” megnevezés földrajzi megjelölésnek minősül, míg a „Tocai” megnevezés esetén ez nem áll fenn.

A Bormegállapodás úgy rendelkezik, hogy homonim vagy azonos alakú földrajzi megjelölések esetén általában mindkét megnevezés használható a továbbiakban. A Bormegállapodás a földrajzi megjelölést úgy határozza meg, hogy azt olyan bor

vonatkozásában ismerik el, amelynek adott minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője döntően földrajzi eredetének tulajdonítható. A „**Tocai**” megnevezés **szőlőfajtaként és nem földrajzi megjelölésként** került elismerésre, mivel **nem rendelkezik ilyen különleges minőséggel, hírnévvel vagy egyéb jellemzővel.** (63) Tekintettel arra, hogy a „Tocai” megnevezés nem minősül földrajzi megjelölésnek, nem állhat fenn ellentmondás a Bormegállapodás homonim földrajzi megjelölésekre vonatkozó rendelkezései, valamint a „Tocai” megnevezés használatára vonatkozó tilalom között. Továbbá, ha a „Tocai” földrajzi megjelölés volna is, a rendelkezések csak olyan földrajzi megjelölésekre alkalmazandók, amelyek „e Megállapodás értelmében védettek”, a Bormegállapodás hivatkozásainak pedig egyetlen pontjában sem szerepel a „Tocai” védett olasz borként. Ennélfogva a tilalmat nem teszi érvénytelenné semmiféle ellentmondás a Bormegállapodás ezen és többi rendelkezése között.

Ami a TRIPs egyezménynek a tilalom érvényességére gyakorolt hatását illeti, ennek 23. cikke többek között arról rendelkezik, hogy a borokra vonatkozó homonim földrajzi megjelölések esetében valamennyi megjelölés oltalmat élvez. A felperesek azt állítják, hogy a TRIPs egyezmény párhuzamot állít fel a „földrajzi megjelölés” és a „szőlőfajta-megnevezés” között, ebből következően megakadályozza, hogy Magyarország a „Tokaj” földrajzi megjelölésre hivatkozhasson a „Tocai” megnevezés használatának megtiltásakor. (84) A főtanácsnok úr ezzel nem ért egyet. Álláspontja szerint a TRIPs egyezmény értelmében a „Tocai” megnevezés nem földrajzi megjelölés, mivel, ahogy a fenti megjegyzésben szerepel, a Tocai bornak nincs különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője, amely döntően földrajzi eredetének lenne tulajdonítható (a TRIPs egyezmény meghatározása). Ennélfogva a „Tocai” megnevezés használatának tilalma nem összeegyeztethetetlen a TRIPs egyezmény vonatkozó rendelkezéseivel.

A Bíróságnak abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy egy szőlőfajta-megjelölés borforgalmazás során történő használatának joga az Emberi Jogokról szóló Európai Egyezmény Első Kiegészítő Jegyzőkönyve 1. cikkének vagy az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének értelmében „tulajdonnak” minősül-e, és mint ilyen, jogszerűtlenné teszi-e a „Tocai” megnevezés használatának tilalmát. A főtanácsnok úr elismeri, hogy a „tulajdon” fogalma gazdasági értékkel bíró immateriális javakra is kiterjeszthető. Jelen ügyben ugyanakkor, még ha sérülne is a tulajdonhoz való jog, az arányosság elvével nincs összeütközés, hiszen a bortermelőknek 13 éves átmeneti időszak állt rendelkezésére a Bormegállapodás által teremtett új helyzetre való átálláshoz, valamint alternatív bormegnevezések használatára is lehetőségük van. Továbbá ha a bortermelőket „meg is fosztanák tulajdonuktól”, ez „közérdekből, és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint” történik, és mint ilyen, az Egyezmény engedélyezi (104).

Ezek alapján a főtanácsnok úr arra a végkövetkeztetésre jut, hogy **a „Tocai” szőlőfajta-megnevezés használatára vonatkozó, az Európai Közösség és a Magyar Köztársaság közötti megállapodásból eredő tilalom jogszerű.**

FIGYELMEZTETÉS: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. Az Európai Közösségek Bíróságának bírái most kezdték meg a jelen ügy tárgyalását. Az ítélet meghozatalára egy későbbi időpontban kerül sor.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: EN, FR, DE, IT és HU

Az indítvány teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=hu>

Általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

Bővebb információért forduljon Christina Sanz-Marotohoz.

Tel: (00352) 4303 3667 Fax: (00352) 4303 2668